

1. Olvasd el a szöveget (kinyomtatva).
2. Második olvasáskor jelöld be a fő kulcsszavakat (szereplőket, eseményeket, fordulatokat).
3. Készíts a mese tartalmáról, felépítéséről vázlatot (lehet rajzos is), mely alapján vissza tudod mesélni.
3. Írd le kb. 10 mondatban a mese lényegét.

AZ IGAZSÁGOS BÍRÓ

Mese

Egyszer Algéria királya, Bauakas, személyesen meg akarta tudni, igazat szólnak-e azok, akik azt mondják, hogy egyik városában van egy igazságos bíró, olyan bölcs, hogy rögtön rátapint az igazságra, s előtte egyetlen csaló sem tudja a hamisságát rejtegetni. Bauakas kereskedőnek öltözött, s elment lovon abba a városba, ahol a bíró élt. Mikor megérkezett, egy nyomorék koldus közeledett hozzá s alamizsnát kért. Adott is neki Bauakas, s tovább akart menni, de a koldus belekapaszkodott a ruhájába.

- Mi az? Mi kell? - kérdezte Bauakas. - Tán nem adtam neked alamizsnát?

- Alamizsnát adtál - felelte a koldus -, de tégy meg még egy szívességet: vigyél el lovadon a piactérig, nehogy a lovak és tevék összetiporjanak engem.

Bauakas maga mögé ültette a nyomorékot, s elvitte a piactérig. Ott megállította lovát. De a nyomorék nem szállt le. Reászólt Bauakas:

- Mit ülsz ott, szállj le már, helyben vagyunk.

De a koldus így szólt:

- Miért szállnak le? Enyém a ló; ha nem adod ide szépszerével, menjünk a bíróhoz.

Összecsdültek körülöttük az emberek, Bauakas hallotta, hogyan vitatkoztak. Mind azt kiabálták:

- Menjete el a bíróhoz, ő igazságot tesz!

Bauakas elment a nyomorékkal a bíróhoz. Tömeg állt a bíró előtt, rendre szólította azokat, akiknek a dolgában bíraskodni készült. Mielőtt Bauakasra került a sor, maga elé hívott a bíró egy tudós embert és egy parasztot: asszonyért pörösködtek. A paraszt azt mondta, az övé az asszony, a tudós ember meg azt, hogy az ő asszonya. A bíró meghallgatta, hallgatásba merült, azután megszólalt:

- Hagyjátok az asszonyt nálam s jöjjetek el holnap.

Amikor ezek elmentek, jött egy hentes meg egy olajáros. Az egyik véres volt, a másik olajos. A hentes pénzt tartott a markában - az olajos meg a hentes kezét fogta. Megszólalt a hentes:

- Én ettől az embertől olajat vettem, s kivettem az erszényemet, hogy fizessek neki, de ő megragadta a kezemet s el akarta a pénzemet venni, így kerültünk ide hozzád: én fogom még kezemben az erszényt, ő meg a kezemet fogja. De a pénz az enyém, az olajos - tolvaj.

Megszólalt az olajáros:

- Ez nem igaz. A hentes eljött hozzám olajat venni. Mikor megtöltöttem a korsaját, arra kért, váltsak fel neki egy aranyat. Elővettem a pénzt, letettem a padra, s ő elkapta s el akart szaladni. Én megragadtam a kezét s idehoztam.

A bíró hallgatott, azután megszólalt:

- Hagyjátok itt a pénzt s jöjjetek el holnap.

Mikor Bauakasra és a nyomorékra került a sor, Bauakas elmondta, hogy esett a dolog. A bíró végighallgatta, s a koldus is megkérdezte. A koldus azt mondta:

- Nem igaz egy szó sem. Lóháton jöttem a városon keresztül, ő ott ült a földön s megkért, hogy vigyem magammal. Felültem a lovamra s odavittem, ahova kívánkozott, de ott nem akart leszállni, s azt mondta, hogy ez a ló az övé. Ez pedig nem igaz.

Elgondolkozott a bírós így szólt:

- Hagyjátok nálam a lovat, s jöjjetek el holnap.

Másnap sok nép csődült össze, hogy meghallgassa, mit ítél a bírós. Előbb előállt a tudós ember és a paraszt.

- Vidd el a feleségedet - szólt a tudós emberhez a bírós -, a paraszt meg ötven botot kapjon.

A tudós ember elvitte a feleségét, a paraszt meg elszenvedte a büntetését.

Azután a henteset hívta oda a bírós.

- Ez a pénz a tied - mondta a hentesnek -, aztán rámutatott az olajárusra, s így szólt: - ő meg ötven botot kapjon.

Akkor Bauakaszt s a nyomorékot hívták.

- Megismered a lovat húsz más ló között is? - kérdezte a bírós Bauakasztól.

- Megismerem.

- Hát te?

- Én is megismerem - felelte a koldus.

- Kövess - szólt a bírós Bauakaszhoz.

Bementek egy istállóba. Bauakasza húsz ló között rögtön rámutatott a maga lovára. Akkor a bírós odahívta a nyomorékot az istállóba s megparancsolta neki, hogy mutassa meg, melyik az ő lova. A nyomorék is ráismert, s rámutatott a lóra. Akkor a bírós visszaült a helyére s ennyit mondott Bauakasznak:

- A ló a tied, vezesd el. Ez a nyomorék pedig ötven botot kapjon.

Az ítélet után hazaindult a bírós. Bauakasza követte.

- No, mi az? Elégedetlen vagy az ítéletemmel?

- Nem én, meg vagyok elégedve - felelte Bauakasza. - Én csak azt szeretném tudni, miről ismerted meg, hogy az asszony a tudós emberé és nem a paraszté, hogy a pénz a hentesé és nem az olajosé, s hogy a ló az enyém és nem a koldusé.

- Hogy melyiké volt az asszony, azt így ismertem meg. Reggel magamhoz hívtam az asszonyt és azt mondtam neki: „Töltsél tintát a tintatartómba.” Fogta a tintatartót, gyorsan és ügyesen kimosta, s úgy öntött bele friss tintát. Ebből láttam, hogy megszokta ezt a munkát. Ha a paraszt felesége, ehhez nem érthetett volna. Kiderült hát, hogy a tudós embernek van igaza. A pénz dolgában meg így jöttem rá az igazságra: betettem a pénzt egy csésze vízbe s ma reggel megnéztem - nem úszik olaj a vízben? Ha a pénz az olajosé, összekente volna olajos kezével. De a vízben nem volt olaj, tehát az a hentes igazságot mondott. A lovad dolgában nehezebb volt a helyzetet felismerni. A koldus is, te is azonnal rámutattatok húsz ló közül a lóra. De én nem azért vittelek be titeket az istállóba, hogy meglássam, megismeritek-e a lovat, hanem azért, hogy lássam, kettőtök közül melyiket ismeri meg a ló. Amikor te odamentél hozzá, visszafordította a fejét és feléd húzódt. Mikor hozzányúlt a koldus, lehúzta a fülét s felemelte a lábát. Erről megtudtam, hogy te vagy a ló igazi gazdája.

Akkor azt mondta Bauakasza:

- Én nem vagyok kereskedő, én Bauakasza király vagyok. Azért jöttem, hogy meglássam, igaz-e, amit rólad beszélnek. Most már látom: bölcs bírós vagy, kérj tőlem, amit csak akarsz, s megkapod jutalmul.

Szólt a bírós:

- Maradjon el a jutalom: engem már az boldoggá tesz, hogy megdicsért a királyom.